

**การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะใหม่:
มุมมองทฤษฎี การออกแบบการวิเคราะห์และกรณีศึกษาเชิงประจักษ์**

ยศธร ทวีพล*

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ

วันที่รับบทความ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2564

วันที่แก้ไขบทความ 19 มีนาคม พ.ศ. 2565

วันที่ตอบรับบทความ 1 เมษายน พ.ศ. 2565

บทคัดย่อ

จากปี ค.ศ. 1950 ถึงปัจจุบัน การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะเดิมถูกโต้แย้งว่าเป็นตัวแบบกำกับตายตัว ยากแก่การนิยาม และการวิเคราะห์ที่มีนักวิเคราะห์นโยบายเป็นศูนย์กลางถือเป็นจุดอ่อนนับเป็นเวลากว่าเจ็ดทศวรรษ นักนโยบายจึงค้นหาวิธีการพัฒนารูปแบบการวิเคราะห์และแก้ไขจุดอ่อนการวิเคราะห์นโยบายเดิม ซึ่งมีเป้าหมายให้การวิเคราะห์นโยบายสามารถเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาประเทศของรัฐบาล โดยเริ่มทดลองประยุกต์เทคนิคใหม่ ทดสอบการเพิ่มวิธีวิเคราะห์นโยบายอย่างหลากหลายและเปลี่ยนการวิเคราะห์นโยบายเดิมสู่การวิเคราะห์ใหม่ บทความนี้จึงศึกษาการวิเคราะห์นโยบาย เริ่มจากความเข้าใจการวิเคราะห์นโยบาย นำเสนอการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่ (ศตวรรษที่ 20) และกรณีศึกษาการวิเคราะห์นโยบาย การศึกษาพบว่า การวิเคราะห์นโยบายเดิมเป็นแบบตายตัว กำกับและขาดความสามารถการนิยาม เริ่มเปลี่ยนแปลงสู่ความชัดเจน เช่นเดียวกับการวิเคราะห์นโยบายเดิมกำลังถูกท้าทายจากการวิเคราะห์นโยบายใหม่อย่างต่อเนื่อง รวมถึงกรณีศึกษาการวิเคราะห์นโยบายสะท้อนมุมมองการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: นโยบายศาสตร์; นโยบายสาธารณะ; การวิเคราะห์นโยบาย; การกำหนดนโยบาย

* ผู้รับผิดชอบบทความ: yossathorn@tsu.ac.th

**New Public Policy Analysis:
Theoretical Perspectives, Designing the Policy Analysis and
Empirical Case Studies**

Yossathorn Taweephon*

Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University

Received 11 October 2021

Received in revised 19 March 2022

Accepted 1 April 2022

Abstract

From 1950 to the present, the old policy analysis has been argued in terms of its fixed, ambiguous, hard-to-defined model. Moreover, analysis has been oriented on the policy analyst which has been its weakness for over seven decades. Policymakers are looking for an analysis development approach and solutions for fixing the weakness of old policy analysis. The main objective is the implementation of policy analysis as the key instrument for the country's development of government. This study starts from applying the new techniques and testing the variety of added policy analysis methods. The change from old policy analysis to new policy analysis. This article is the study of policy analysis starting from identifying the understanding of policy analysis, presenting the new policy analysis design (20th Century), and case studies of policy analysis. The study found old policy analysis as a fixed, ambiguous and hard-to-defined model, which has been transformed to be a clear model. Likewise, old policy analysis is constantly being challenged by new policy analysis including case studies of policy analysis which is reflected in the perspectives of new policy analysis design.

Keywords: Policy Sciences; Public Policy; Policy Analysis; Policy Making

* Corresponding author: yossathorn@tsu.ac.th

DOI: 10.14456/tujournal.2023.2

บทนำ

โลกจากอดีตถึงปัจจุบันส่งผลให้นักสังคมศาสตร์ในฐานะผู้กำหนดนโยบายสาธารณะต่างเผชิญหน้ากับสถานการณ์ความไม่แน่นอน ซับซ้อน ยากลำบากแก่การคาดการณ์และข้อมูลจำกัดท่ามกลางทางเลือกการตัดสินใจมหาศาล (Thissen & Walker, 2013) การวิเคราะห์นโยบายจึงถูกพัฒนาขึ้นในฐานะการจัดการกับความรู้แห่งรัฐนับตั้งแต่ ค.ศ. 1833-1980 (Halpern, Hassenteufel & Zittoun, 2018) และช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา จนกระทั่งแพร่หลายในสหรัฐอเมริกาปี ค.ศ. 1970 ถึงศตวรรษที่ 20 (Shapiro, 2018) รวมถึงเนเธอร์แลนด์ แคนาดา เยอรมัน นิวซีแลนด์และอินเดีย โดยการวิเคราะห์นโยบายถูกนำมาเป็นหลักการการตัดสินใจกำหนดนโยบายสาธารณะอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ มีเหตุผลเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและทันสมัย (Enserink, Joop, Koppenjan & Igor, 2013)

แม้ ค.ศ. 1970 สหรัฐอเมริกาเริ่มนำการวิเคราะห์นโยบายมาเป็นหลักการตัดสินใจกำหนดนโยบายและให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างหลากหลายเพื่อการตัดสินใจอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ จนกระทั่งการวิเคราะห์นโยบายเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมหลักของรัฐบาล (Radin, 2016) แต่องค์ความรู้การวิเคราะห์นโยบายช่วงดังกล่าว ยังคงถูกโต้แย้งในแง่ความแม่นยำ ความน่าเชื่อถือ มีข้อจำกัดการประยุกต์ใช้ และสร้างปัญหาในการวิเคราะห์นโยบาย แต่อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะยังคงได้รับการผลักดันจากรัฐบาลในหลายประเทศ อาทิ จีน เริ่มวางรากฐานการศึกษาการวิเคราะห์นโยบายในปลายศตวรรษที่ 20 โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์นโยบายหลังการจัดตั้งสำนักวิชาวิชารัฐประศาสนศาสตร์และนโยบายสาธารณะ ในขณะที่ประเทศไทย การวิเคราะห์นโยบายเริ่มกล่าวถึงหลังการได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยอินเดีย นำและบรรดานักวิชาการไทยซึ่งสำเร็จการศึกษาจากประเทศสหรัฐอเมริกา (Li, 2017)

การวางรากฐานการนำการวิเคราะห์นโยบายมาเป็นเครื่องมือการตัดสินใจของรัฐบาลในหลายประเทศเกิดจากการได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้จากต่างชาติ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีอิทธิพลต่อกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา นอกเหนือจากบทบาทการสนับสนุนจากชาติมหาอำนาจในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว รัฐบาลแต่ละประเทศพยายามสนับสนุนการใช้การวิเคราะห์นโยบายโดยอุดหนุนงบประมาณจัดตั้งหน่วยงานนำร่องศึกษานโยบายระดับชาติ ภูมิภาค และระหว่างประเทศให้เป็นหน่วยวิเคราะห์นโยบาย มีนักวิเคราะห์นโยบายเป็นผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่วิเคราะห์ประเมินผลและคาดการณ์ผลกระทบ ซึ่งกำหนดข้อมูลจากการวิเคราะห์นโยบายให้เป็นฐานข้อมูลแก่รัฐบาลเพื่อเพิ่มการแข่งขันทางเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในประเทศอินโดนีเซียช่วงปลาย ค.ศ. 2010 (Pellini, Pramusinto & Fatonie, 2018)

อย่างไรก็ตามในช่วง ค.ศ. 1950-1960 การวิเคราะห์นโยบายมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความเป็นเหตุเป็นผล โดยเครื่องมือการวิเคราะห์ถูกโจมตีว่ามีลักษณะตายตัว ขาดเหตุผลประกอบการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นตัวแบบที่ขาดความยืดหยุ่น (Enserink, Joop, Koppenjan & Igor, 2013) เนื่องจากเป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ที่เน้นการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะตามตัวแบบเป็นหลัก การวิเคราะห์นโยบายจำเป็นต้องพิจารณาอิทธิพลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างหลากหลายและการวิเคราะห์อยู่บนพื้นฐานหลักการทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงมีเทคนิคการวิเคราะห์ที่น่าเชื่อถือ ในขณะที่ตัวแบบทบทวนการวิเคราะห์เดิมเป็นผู้กำหนดการตัดสินใจหลักจำเป็นต้องเปลี่ยนเป็นผู้แนะนำหรือคนกลาง แต่อย่างไรก็ตามในศตวรรษที่ 20 การวิเคราะห์นโยบายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบข่ายการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ เริ่มมีเทคนิคและวิธีการหลากหลาย โดยมีวัตถุประสงค์การเพิ่มความเชี่ยวชาญและบรรลุเป้าหมายการประสบความสำเร็จในการบริหารงานสาธารณะทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสาธารณสุข (Weimer & Vining, 2016)

แม้มีการนำการวิเคราะห์นโยบายมาเป็นเครื่องมือสนับสนุนการพัฒนาประเทศ แต่อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์นโยบายเดิมถูกมองว่ายังคงมีข้อจำกัด ในขณะที่ยังคงมีความรู้การวิเคราะห์นโยบายใหม่กำลังแพร่หลาย บทความนี้จึงศึกษาการวิเคราะห์นโยบายใหม่ช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ประกอบด้วยมุมมองทฤษฎีอันกล่าวถึงและตั้งคำถามว่าการวิเคราะห์นโยบายคืออะไรเพื่อตอบปัญหาความกำกวมในการวิเคราะห์นโยบาย รวมถึงศึกษาการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่ ซึ่งมีบทบาทท้าทายการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายเดิม และสุดท้ายนำเสนอกรณีศึกษาการวิเคราะห์นโยบายเพื่อสะท้อนการประยุกต์ มุมมอง และจุดแข็งการออกแบบการวิเคราะห์นโยบาย

การวิเคราะห์นโยบายคืออะไร

นักวิชาการมีมุมมองแตกต่างกัน บางกลุ่มเชื่อว่าการวิเคราะห์นโยบายเป็นสาขาย่อยของ รัฐศาสตร์ (Halpern, Hassenteufel & Zittoun, 2018) ในขณะที่บางกลุ่มมองการวิเคราะห์นโยบายอยู่ภายใต้ขอบข่ายรัฐประศาสนศาสตร์ (Weimer and Vining, 2016) แต่อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์นโยบายมีลักษณะเป็นรูปแบบแนวคิดที่มีศาสตร์การบริหารเป็นส่วนประกอบ (Payre & Pollet, 2018; Duran, 2018) รวมถึงเป็นการศึกษาทฤษฎีและเป็นระเบียบวิธี ซึ่งเป็นเครื่องมือสนับสนุนการผลิตข้อมูลจากการวิเคราะห์นโยบาย โดยเฉพาะการวิเคราะห์นโยบายภายใต้กระบวนการวิจัย (Secchi, 2016) ทำให้สามารถอธิบาย ตีความ ค้นหา สร้างความเข้าใจและเกิดการปรับปรุงนโยบาย การวิพากษ์และการประเมินจนเกิดการผลิตองค์ความรู้ นับเป็นประโยชน์ต่อผู้ตัดสินใจนโยบาย บนพื้นฐานการวิเคราะห์ที่อาศัยองค์ความรู้หลากหลายสาขาวิชา (Enserink, Joop, Koppenjan & Igor, 2013; Jabal et al., 2019) ซึ่งหน้าที่การวิเคราะห์นโยบายมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุเป้าหมายแห่งรัฐในอนาคต (Thissen & Walker, 2013)

การวิเคราะห์นโยบายเป็นหนึ่งในกระบวนการนโยบาย (Wildavsky, 2018) เป็นการจัดการกับการวิเคราะห์นโยบายของผู้เชี่ยวชาญ และนำผลวิเคราะห์ส่งต่อผู้ตัดสินใจนโยบาย (Walker, Marchau & Kwakkel, 2013; Radin, 2016) การวิเคราะห์นโยบายจึงเป็นกระบวนการระหว่างนักวิเคราะห์ในฐานะผู้เชี่ยวชาญและนักกำหนดนโยบายในฐานะผู้ตัดสินใจนโยบาย (Jackson, Purnawati and Shaxson, 2018) โดยผลการวิเคราะห์นโยบายสามารถจัดการกับปัญหาซับซ้อน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง (Weimer & Vining, 2016) มีศักยภาพสะท้อนข้อมูลนโยบายและและแนวทางแก้ไขปัญหาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Guardia, Grant & Miguel, 2021; de Bruijn, ten Heuvelhof & Enserink, 2013) จากอิทธิพลการวิเคราะห์นโยบายเปรียบเทียบ การประเมินทางเลือกด้วยวิธีการต่างๆ การสังเคราะห์งานวิจัย (Weimer & Vining, 2016) การถกเถียงนโยบายอย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผลและเป็นวิทยาศาสตร์ (Yeoman, McMahon-Beattie & Wheatley, 2016; Rhodes, 2018) กล่าวโดยสรุปการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะถือเป็นศาสตร์และเครื่องมือเกี่ยวกับการผลิตข้อมูลนโยบายมีหน้าที่ตีความ ค้นหา อธิบาย เสนอแนะและปรับปรุงนโยบายโดยผู้เชี่ยวชาญ อยู่บนพื้นฐานการอาศัยองค์ความรู้ที่หลากหลายและมีเป้าหมายการบรรลุวัตถุประสงค์แห่งรัฐ

การออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่

การขยายขอบเขตการวิเคราะห์นโยบายเดิมสู่นโยบายใหม่

เดิมการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะนิยามกำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ โดยเริ่มจากการระบุปัญหาของนโยบายของผู้รับนโยบาย ค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ เปรียบเทียบแนวทางการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานคุณค่าและเป้าหมายทางการเมืองเป็นหลัก จนกระทั่งนำมาสู่ผลผลิตการวิเคราะห์นโยบายอันเป็นข้อเสนอแนะให้แก่รัฐบาล (Cairney, 2021) ในขณะที่การออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่นั้นขยายมุมมองและขอบเขตการออกแบบโดยใช้ข้อมูลป้อนกลับและการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญ ผู้กำหนดนโยบายและผู้รับนโยบายสาธารณะ ทำให้การวิเคราะห์นโยบายใหม่เป็นกิจกรรมการถกเถียง การพิจารณาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและนับเป็นกิจกรรมหนึ่งในกระบวนการวิจัย ซึ่งอาจใช้การสังเคราะห์งานวิจัยและทฤษฎีอย่างเป็นทางการขึ้นตอนเพื่อประเมินทางเลือกนโยบายสาธารณะ แนะนำการตัดสินใจ อธิบาย วิเคราะห์ปัญหา ออกแบบการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการจัดการกับความคิดของผู้คนอย่างหลากหลาย (Boussaguet & Halpern, 2018) โดยมีเป้าหมายสร้างผลลัพธ์แก่ประชาชนบนพื้นฐานการตั้งคำถาม พิจารณาความต้องการ การประยุกต์ความร่วมมือระหว่างผู้รับนโยบายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Bots, 2013) เป็นวิธีการใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในการวิเคราะห์นโยบายแบบเดิม การขยายมุมมองและขอบเขตการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่ ทำให้การวิเคราะห์ที่ใช้ข้อมูลวิเคราะห์หลากหลาย อาทิ การเก็บข้อมูลโดยรัฐบาล ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือสื่อ (Fung & Lui, 2017)

การออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่จึงเป็นเครื่องมือการวิเคราะห์นโยบายเชิงคุณภาพ (Walker & van Daalen, 2013) เน้นคาดการณ์อนาคตโดยใช้ข้อมูลอดีตหรือปัจจุบัน อธิบายการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยประสบการณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Dunn, 2018) ซึ่งตระหนักต่อการจัดการกับโครงสร้างปัญหา การพยากรณ์ เงื่อนไข การติดตามและการประเมินนโยบาย (Dunn, 2018) ภายใต้มุมมองการวิเคราะห์อย่างหลากหลาย เช่น การพิจารณาปัญหาสังคม การสร้างทางเลือกนโยบาย การพิจารณานโยบายกับความสอดคล้องทางการเมือง พฤติกรรมองค์กร ฯลฯ (Boer et al., 2017) เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้นโยบายอย่างประสบความสำเร็จ (Weimer & Vining, 2016) การขยายขอบเขตการวิเคราะห์นโยบายใหม่ที่เข้ามาแก้ไขปัญหการวิเคราะห์นโยบายเดิม ซึ่งถูกมองว่าขาดความชัดเจนในกระบวนการวิเคราะห์ มีความคาดหวังว่าการวิเคราะห์นโยบายจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้การวิเคราะห์น่าเชื่อถือ (Mayer, van Daalen & Bots, 2013)

ขั้นตอนการวิเคราะห์นโยบายใหม่

การออกแบบการวิเคราะห์

การวิเคราะห์นโยบายใหม่เป็นกระบวนการวิเคราะห์นโยบาย โดยมีกระบวนการเริ่มจากการออกแบบการวิเคราะห์ มีหลายรูปแบบ อาทิ รูปแบบเหตุผล เป็นรูปแบบการเน้นวิเคราะห์ปัญหาและทำความเข้าใจปัญหาทางสังคม รวมถึงการออกแบบที่ค้นหาทางเลือกและการแก้ไข้ปัญหา การออกแบบการวิเคราะห์รูปแบบเหตุผล นิยมพิจารณาจากผลกระทบและผลลัพธ์เป็นหลัก ลักษณะการวิเคราะห์เชื่อว่าการออกแบบการวิเคราะห์เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการจัดการกับนโยบาย หากการวิเคราะห์นโยบายปราศจากรูปแบบการพิจารณาปัญหา อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดในการกำหนดนโยบาย การกำหนดปัญหานโยบายอันเกิดจากการวิเคราะห์นโยบายจึงเป็นกระบวนการสำคัญ (Coulthart, 2017) โดยกระบวนการออกแบบการวิเคราะห์รูปแบบต่าง ๆ สามารถนำมาสู่การวางแผนการได้รับข้อมูลที่ต้องการ การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป หัวใจสำคัญของการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายอยู่บนพื้นฐานกลไกการมีส่วนร่วม อาจออกแบบให้เกิดกระบวนการสำรวจความคิดเห็นหรือการทำประชาคมโดยพิจารณากลุ่มผู้เข้าร่วมอย่างหลากหลาย ซึ่งป้องกันการเข้ามามีอำนาจในการกำหนดนโยบายของกลุ่มผลประโยชน์ โดยจะส่งผลเสียต่อกระบวนการวิเคราะห์นโยบาย โดยเฉพาะการสร้างอิทธิพลต่อการให้ข้อมูลด้านนโยบายเพียงฝ่ายเดียวแก่นักวิเคราะห์นโยบาย (Courty & Milet, 2018)

ไม่เพียงแต่กระบวนการมีส่วนร่วมต่อการออกแบบการวิเคราะห์นโยบาย การออกแบบการวิเคราะห์นโยบายจำเป็นต้องออกแบบกระบวนการสร้างความเข้าใจ การจัดการกับข้อโต้แย้ง การไกล่เกลี่ย ความเป็นประชาธิปไตยและการให้คำแนะนำเชิงกลยุทธ์ การออกแบบการ

วิเคราะห์นโยบายลักษณะดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่าการวิเคราะห์นโยบายเกี่ยวข้องความ คิดเห็น ความเชื่อ ค่านิยมและทัศนคติ ซึ่งส่วนใหญ่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความจำเป็นต่อการ ถกเถียงเพื่อสร้างความเข้าใจและนำมาสู่การจัดการกับข้อโต้แย้งของกลุ่มคนต่าง ๆ การออกแบบให้ เกิดการถกเถียงไม่เพียงแต่สามารถทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้นโยบาย แต่การถกเถียงยัง ก่อให้เกิดการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงทางอำนาจระหว่างผู้เกี่ยวข้องกันนโยบาย (Blatrix & Gourgues, 2018) จนกระทั่งนักวิเคราะห์นโยบายได้รับข้อมูลสรุปอันเกิดจากข้อมูลของผู้เกี่ยวข้อง กับนโยบายจากทุกภาคส่วนและดำเนินการให้คำแนะนำเชิงกลยุทธ์แก่ผู้ตัดสินใจนโยบายเพื่อ ตัดสินใจกำหนดนโยบายสาธารณะอย่างถูกต้องต่อไป (Mayer, van Daalen & Bots, 2013)

การเก็บและใช้ข้อมูล

การวิเคราะห์นโยบายใหม่นิยามอาศัยกระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือหลัก ดังนั้น การเก็บข้อมูลจึงเป็นการสำรวจ การสัมภาษณ์ ข้อมูลตัวเลข เป็นต้น ผ่านการตั้งคำถาม การ พิจารณาสาเหตุและผลกระทบ อย่างไรก็ตามการเก็บข้อมูลอาจมีขอบเขตกว้างขวาง ซึ่งใช้ข้อมูล จากเอกสาร อาทิ บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ รายงานการประชุม ข้อมูลจากกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มอุตสาหกรรม รัฐบาล สื่อหรือข้อมูลการวิจัยเชิงพื้นที่ (Weimer & Vining, 2016) โดยนำมา ประกอบการวิเคราะห์นโยบาย ซึ่งกระบวนการเก็บข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นหนึ่งในกระบวนการวิจัย อาทิ การวิจัยเอกสาร หรือการวิจัยภาคสนาม โดยนักวิเคราะห์นโยบายทำหน้าที่สังสมข้อมูลจาก แหล่งต่างๆ จนกระทั่งได้รับข้อมูลที่มีประโยชน์ การเก็บข้อมูลของนักวิเคราะห์นโยบายจึงเป็น องค์ประกอบสำคัญในการวิเคราะห์นโยบายใหม่ มีความเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นประโยชน์ต่อ นักวิเคราะห์นโยบายต่อการได้รับข้อมูลประกอบการวิเคราะห์นโยบายอย่างเพียงพอ ซึ่งไม่เพียงแต่ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลสู่การพัฒนา นโยบายใหม่ แต่ข้อมูลมหาศาลยังมีประโยชน์ต่อการประเมิน ทางเลือกนโยบายแต่ละทางเลือกได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ (Mayer, van Daalen & Bots, 2013)

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลมีหลายรูปแบบ อาทิ รูปแบบเหตุผล รูปแบบ ดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานการวิเคราะห์ความรู้ ความจริงและหลักฐานเชิงประจักษ์ ในขณะที่รูปแบบ โต้แย้งเน้นการพิจารณาข้อถกเถียง ข้อโต้แย้งและวาทกรรม ส่วนรูปแบบผู้เกี่ยวข้องเป็นเทคนิคการ วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และรูปแบบกระบวนการ พิจารณาวัตถุประสงค์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทรัพยากร อำนาจและกลยุทธ์ สุดท้ายรูปแบบการ ปฏิสัมพันธ์เป็นรูปแบบเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญ ผู้รับนโยบายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Mayer, van Daalen & Bots, 2013) อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากรูปแบบดังกล่าว เทคนิคการ วิเคราะห์ข้อมูลสามารถอาศัยวิธีการอื่น อาทิ การติดตามผลการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาข้อมูล

ป้อนกลับ การพิจารณาจัดลำดับนโยบาย การประเมินความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัตินโยบายและผลลัพธ์

รวมถึงการประเมินการวิเคราะห์นโยบาย ซึ่งให้ความสำคัญกับนโยบายมิติต่าง ๆ อาทิ มิติสาธารณสุข การศึกษาและสุขภาพ หรือการวิเคราะห์อาจอยู่บนพื้นฐานการพิจารณาความแตกต่างของบริบทพื้นที่หรือลักษณะนโยบาย เป็นต้น (Dunn, 2018) นอกจากนั้นอาจใช้เทคนิคการวิเคราะห์นโยบายรูปแบบการสร้างข้อโต้แย้ง ซึ่งเป็นลักษณะการผลักดันให้เกิดการถกเถียง วิพากษ์วิจารณ์ หรือพิจารณาแหล่งที่มา ส่วนประกอบข้อมูลนโยบาย ค่านิยม การเปรียบเทียบค่านิยมและการประเมินทางเลือก (Weimer & Vining, 2016) จุดเด่นของเทคนิคการวิเคราะห์นโยบายลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น นับเป็นการกระตุ้นให้เกิดการวิเคราะห์นโยบายอย่างมีคุณภาพ ก่อให้เกิดการถกเถียง วิพากษ์วิจารณ์ การค้นหาทางเลือก เป้าหมายและวัตถุประสงค์นโยบาย จนกระทั่งนโยบายมีกระบวนการวิเคราะห์ชัดเจนและน่าเชื่อถือต่อการออกแบบนโยบายจนกระทั่งนำมาสู่ผลผลิตการวิเคราะห์นโยบายใหม่ อาจเรียกว่าความรู้นโยบาย ซึ่งเป็นส่วนผสมของปัญหา ความรู้ ความคาดหวัง ผลลัพธ์และความต้องการนโยบาย โดยกระบวนการดังกล่าวสามารถทำให้การวิเคราะห์นโยบายมีคุณภาพและนำมาซึ่งการลดปัญหาและข้อโต้แย้งจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในนโยบาย ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้นโยบายไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือตอบโจทย์เฉพาะคนบางกลุ่ม (Courty and Milet, 2018; Argibay, Cos & Douillet, 2018)

กรณีศึกษาการวิเคราะห์นโยบาย

การศึกษาการวิเคราะห์นโยบายไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยหนังสือและผลงานตีพิมพ์พื้นฐานข้อมูลระดับนานาชาติ แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ปรากฏเพียงพอต่อการนำมาวิเคราะห์และพิจารณาว่าการศึกษาการวิเคราะห์นโยบาย มีการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายอย่างไร เมื่อพิจารณาจากมุมมอง การวิเคราะห์นโยบายและจุดแข็ง กรณีศึกษาการวิเคราะห์นโยบายสามารถจำแนกออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่มีความเด่นชัดในการใช้กรอบการวิเคราะห์นโยบาย อาทิ การศึกษาของ McNamara and Labonte (2017) เรื่อง การค้าตลาดแรงงาน และสุขภาพ การศึกษาใช้มุมมองการวิเคราะห์นโยบายความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก โดยใช้กรอบสามเหลี่ยมนโยบาย (policy triangle) ซึ่งเป็นกรอบการพิจารณามุมมองการเมืองในการกำหนดนโยบาย ข้อค้นพบจากมุมมองการศึกษาสะท้อนการนำนโยบายไปปฏิบัติว่ามีอิทธิพลต่อตลาดแรงงาน รวมถึงการวิเคราะห์นโยบายลักษณะดังกล่าวมีส่วนช่วยต่อการทำความเข้าใจนโยบายและสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับนโยบายอื่น ๆ แบบองค์รวม

ไม่แตกต่างกับ Lawrence and Wu (2021) ศึกษาเรื่อง การจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของจีนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส 2019 การศึกษาใช้กรอบการประเมินนโยบายอย่างต่อเนื่อง (real-time policy evaluation) เป็นการจัดลำดับความสำคัญนโยบายและใช้การวิพากษ์นโยบาย รวมถึงการสำรวจเชิงปริมาณ ซึ่งประยุกต์การวิเคราะห์นโยบายโดยใช้กรอบการศึกษาเป็นหลัก รวมถึงการศึกษาของ Heidari, Arab and Damari (2021) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์นโยบายแผนการตรวจยืนยันโรคฟีนิลคีโตนูเรีย (Phenylketonuria) ในอิหร่าน การวิเคราะห์นโยบายสามารถช่วยให้เข้าใจความสำเร็จและความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติ การศึกษาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพภายใต้ตัวแบบคิงดอน (Kingdon Model) เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การศึกษาสะท้อนมุมมองความสามารถบูรณาการ นโยบาย บริบท และผู้เกี่ยวข้อง โดยมีอิทธิพลต่อการพัฒนานโยบาย

นอกจากนี้การศึกษาของ Xue, Li, Li and Shang (2021) เรื่อง การตอบสนองของการศึกษาต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019: มุมมองการวิเคราะห์นโยบาย โดยศึกษามุมมองการจัดการเรียนการสอน การจัดการปกครอง นโยบายสำหรับผู้สอน การศึกษาดังกล่าวระบุข้อจำกัดการศึกษาว่าขาดมุมมองทางทฤษฎีและระบบแนวคิดที่มีพื้นฐานความเป็นวิทยาศาสตร์ ในขณะที่ข้อค้นพบระบุว่าลักษณะการตอบสนองนโยบายการศึกษาของจีนเน้นเป็นไปตามระบบการปกครองภายใต้การรวมศูนย์อำนาจและภาวะผู้นำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน หรือการศึกษาของ Fung and Lui (2017) เรื่อง การวิเคราะห์นโยบายการศึกษา โดยพิจารณามุมมองรัฐศูนย์กลาง การศึกษาเน้นบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายการศึกษาในกลุ่มประเทศตะวันตก ซึ่งใช้บทความเป็นกรอบการประยุกต์การวิเคราะห์การวิจัยนโยบายภายใต้มุมมองพัฒนาการ การกำหนด การวิพากษ์ และผลลัพธ์นโยบาย กรณีศึกษาการวิเคราะห์นโยบายกลุ่มแรกมีจุดแข็งด้านความสามารถพยากรณ์ การศึกษาผ่านกรอบการวิเคราะห์นโยบายและการประยุกต์ใช้มุมมองนโยบายมิติต่าง ๆ ทำให้การศึกษาสามารถคาดคะเนได้ว่าจะได้รับผลการศึกษาอย่างไร และชัดเจนในแง่การบรรลุเป้าหมายการศึกษาโดยอาศัยการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

กลุ่มต่อมาเน้นการศึกษาเชิงอรรถาธิบาย การศึกษาดังกล่าวส่วนใหญ่ไม่ขึ้นอยู่กับกรอบการศึกษา แต่พยายามกำหนดประเด็นการศึกษาอย่างชัดเจน อาทิ การศึกษาของ Secchi (2016) เรื่อง การวิเคราะห์นโยบายในประเทศบราซิล: การเปรียบเทียบมุมมองเหตุผลและโต้แย้งการศึกษา พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการความเป็นสถาบันและปราศจากการได้รับการสนับสนุนจากหลักฐานทางวิชาการ จนกระทั่งสถาบันการศึกษานิยามการวิเคราะห์นโยบายว่าเป็นทฤษฎีนโยบายสาธารณะ ซึ่งขาดความเป็นวิทยาศาสตร์หรือในฝรั่งเศส Biland and Gally (2018) พบว่ามีข้อจำกัดความสอดคล้องระหว่างความรู้ วิธีการ เครื่องมือการออกแบบสำหรับกระบวนการปรับปรุงการบริหาร และขาดความเป็นสถาบัน ทำให้เกิดความสับสนในการวิเคราะห์นโยบาย

เช่นเดียวกับ Hassenteufel and Galès (2018) พบว่า การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะในประเทศฝรั่งเศสขาดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และปราศจากการผสมผสานองค์ความรู้สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์การเมืองและมานุษยวิทยา ก่อให้เกิดจุดอ่อนในการวิเคราะห์นโยบาย

อย่างไรก็ตามมุมมอง วิธีการและเป้าหมายการศึกษาของกลุ่มต่อมาที่มีลักษณะอธิบายปรากฏการณ์และเน้นพิจารณาความสัมพันธ์ ตลอดจนวิเคราะห์อิทธิพลปัจจัยต่าง ๆ มีจุดเด่นการวิเคราะห์อยู่บนพื้นฐานศักยภาพการทำความเข้าใจและสะท้อนข้อมูลการปรับปรุงนโยบายระดับสูง การศึกษาทำนองดังกล่าวสามารถทำให้นักวิจัยหรือผู้ศึกษาได้รับข้อมูลมากกว่าการศึกษาภายใต้กรอบการวิเคราะห์นโยบาย สอดคล้องกับบทวิพากษ์ช่วงต้นของบทความ เชื่อว่าการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวแบบหรือกรอบการวิเคราะห์ส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์นโยบายแบบเดิม มีความกำกวม ขาดความหลากหลายของข้อมูล ในขณะที่การวิเคราะห์นโยบายใหม่เน้นการมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยอาศัยข้อมูลป้อนกลับ ข้อถกเถียง บทวิพากษ์ และการค้นหาความสัมพันธ์ตัวแปรในการวิเคราะห์นโยบาย ซึ่งมีขอบเขตกว้างขวางกว่ากรอบการวิเคราะห์นโยบายแบบเดิมที่ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนอำนาจในฐานะผู้กำหนดนโยบายเป็นหลัก

ในทัศนะผู้เขียนมองว่าการศึกษาโดยอาศัยกรอบการวิเคราะห์ ซึ่งประยุกต์หลักการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่ที่ทันสมัย ยังคงเป็นองค์ประกอบในการวิเคราะห์นโยบาย เนื่องจากกรอบการวิเคราะห์นโยบายใหม่ที่มีความทันสมัย หลากหลายและสร้างสรรค์ ทำให้ผู้ศึกษาได้รับข้อมูลที่สามารถพยากรณ์ได้ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่นักวิเคราะห์นโยบายในอนาคต และทำให้การวิเคราะห์นโยบายมีวัตถุประสงค์การวิเคราะห์ชัดเจน สามารถเสริมสร้างการบรรลุเป้าหมายการวิเคราะห์ ดังนั้นการวิเคราะห์นโยบายจึงเป็นเป็นศาสตร์และศิลป์แห่งการออกแบบการวิเคราะห์นโยบายที่อาจสรุปรูปแบบการวิเคราะห์ตายตัวได้อย่างยากลำบาก ในขณะเดียวกันหากขาดการพิจารณากรอบการวิเคราะห์นโยบาย ย่อมทำให้การวิเคราะห์ไม่บรรลุเป้าหมาย โดยหากขาดตัวแบบเชิงระบบหรือกรอบการวิเคราะห์อาจก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างนักวิชาการและนักปฏิบัติในการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะร่วมกัน (Dupuy & Zittoun, 2018)

ตาราง 1 เปรียบเทียบข้อค้นพบการวิเคราะห์นโยบายเดิมและใหม่

มิติ	การวิเคราะห์นโยบาย	
	เดิม	ใหม่
1. บทบาทนักวิเคราะห์	1.1 เป็นศูนย์กลางการวิเคราะห์ 1.2 เป็นผู้มีอำนาจทางการเมือง 1.3 รับข้อมูลจากผู้รับนโยบาย	1.1 แสดงบทบาทผู้แนะนำ 1.2 แสดงบทบาทคนกลาง 1.3 เป็นผู้เชี่ยวชาญ
2. มุมมองการวิเคราะห์	2.1 บนสู่ล่าง (Top Down) 2.2 การแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ 2.3 เปรียบเทียบการแก้ปัญหา 2.4 คุณค่าทางการเมือง 2.5 ค่านิยมทางการเมือง	2.1 ล่างสู่บน (Bottom Up) 2.2 พิจารณาข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ความต้องการประชาชน 2.4 กระบวนการนำเชื่อถือ 2.5 ปรากฏจากกลุ่มอิทธิพล
3. กิจกรรมการวิเคราะห์	3.1 ตามตัวแบบเป็นหลัก	3.1 ออกแบบการวิเคราะห์ 3.2 การวางแผนการวิเคราะห์ 3.3 เน้นการมีส่วนร่วม 3.4 การใช้ข้อมูลหลากหลาย 3.5 อยู่บนแนวคิดสำคัญ - ประชาธิปไตย - ความเป็นวิทยาศาสตร์ - เทคนิคหลากหลาย - ครอบคลุมทุกบริบท - การติดต่อสื่อสาร - กิจกรรมการถกเถียง - ความคิดเห็น - การทำประชาติ

เมื่อเปรียบเทียบข้อค้นพบการวิเคราะห์นโยบายเดิมและใหม่จะเห็นได้ว่าแตกต่างกัน หากพิจารณาจากมิติบทบาทนักวิเคราะห์ นักวิเคราะห์นโยบายเดิมเปรียบเสมือนผู้เล่นหลักในการวิเคราะห์นโยบาย ในขณะที่การวิเคราะห์นโยบายใหม่ต้องทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้แนะนำและคนกลาง ส่วนมุมมองการวิเคราะห์ การวิเคราะห์นโยบายใหม่สะท้อนความต้องการและข้อมูลย้อนกลับจากประชาชนสูงกว่าการวิเคราะห์นโยบายเดิมและมีกิจกรรมการวิเคราะห์หลากหลาย

สรุปผลการศึกษา

การออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่ได้รับการพัฒนาให้เกิดความชัดเจนในการกำหนดนโยบาย ซึ่งเน้นปรับปรุงปัญหาการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะเดิมที่มีข้อจำกัดการนิยาม กำหนด และมีนักวิเคราะห์นโยบายเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการวิเคราะห์นโยบาย การวิเคราะห์นโยบายใหม่จึงให้ความสำคัญกับการออกแบบการวิเคราะห์ที่มีกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างหลากหลายผ่านกระบวนการที่น่าเชื่อถือ ซึ่งอาศัยการประยุกต์การวิจัยและเทคนิคการวิเคราะห์เป็นเครื่องมือหลักในการวิเคราะห์ การวิเคราะห์นโยบายใหม่จึงก่อให้เกิดความสามารถในการจัดการกับข้อโต้แย้ง ความคิด ความเชื่อ ค่านิยมผู้เกี่ยวข้องภายในกระบวนการนโยบาย รวมถึงการคาดคะเนผลลัพธ์นโยบายสูงกว่าการวิเคราะห์นโยบายเดิมที่เน้นผู้วิเคราะห์นโยบายเป็นศูนย์กลางการวิเคราะห์ อย่างไรก็ตามแม้การออกแบบการวิเคราะห์นโยบายใหม่มีบทบาทท้าทายต่อการวิเคราะห์นโยบายเดิม แต่การศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าการวิเคราะห์นโยบายเดิม ยังคงมีส่วนสำคัญต่อการวิเคราะห์นโยบาย โดยเฉพาะการมีพื้นฐานกรอบการศึกษาที่ชัดเจนในการวิเคราะห์ ทั้งการวิเคราะห์นโยบายใหม่และเดิมนับเป็นพัฒนาการการวิเคราะห์นโยบายที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ

เอกสารอ้างอิง

- Argibay, C., Cos, R., & Douillet, A.-C. (2018). Political Parties and Think Tanks: Policy Analysis Oriented Toward Office-Seeking. In Halpern, C., Hassenteufel, P., & Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 209-223). Bristol: Policy Press.
- Biland, E., & Gally, N. (2018). Civil Servants and Policy Analysis in Central Government. In Halpern, C., Hassenteufel, P., & Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 79-118). Bristol: Policy Press.
- Blatrix, C., & Gourgues, G. (2018). Public Inquiries, Committees. In Halpern, C., Hassenteufel, P. and Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 157-173). Bristol: Policy Press.
- Boer, H. D., File, J., Huisman, J., Seeber, M., Vukasovic, M., & Westerheijden, D. F. (2017). Structural Reforms in European Higher Education: Concluding Reflections. In Boer, H. D., File, J., Huisman, J., Seeber, M., Vukasovic, M., & Westerheijden, D. F. (Eds.) *Policy Analysis of Structural Reforms in Higher Education: Processes and Outcomes*. (pp. 269-287). Basingstoke: Palgrave Macmillan.

- Bots, P. W. G. (2013). Designing the Policy Analysis Process. In Thissen, W. A. H., & Walker, W. E. (Eds.) *Public Policy Analysis: New Departments*. (pp. 103-132). New York: Springer.
- Boussaguet, L., & Halpern, C. (2018). NGOs, Civil Society and Policy Analysis: From Mutual Disinterest to Reciprocal Investment. In Halpern, C., Hassenteufel, P., & Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 243-260). Bristol: Policy Press.
- Cairney, P. (2021). *The Politics of Policy Analysis*. Cham: Palgrave Macmillan.
- Coulthart, S. (2017). What's the Problem? Frameworks and Methods from Policy Analysis for Analyzing Complex Problems. *Intelligence and National Security*, 32(5), 636-648.
- Courty, G., & Milet, M. (2018). Economic Interest Groups and Policy Analysis in France. In Halpern, C., Hassenteufel, P., & Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 225-241). Bristol: Policy Press.
- De Bruijn, H., ten Heuvelhof, E. F., & Enserink, B. (2013). Organizing the Policy Analysis Process. In Thissen, W. A. H., & Walker, W. E. (Eds.) *Public Policy Analysis: New Departments*. (pp. 133-150). New York: Springer.
- Dunn, W. N. (2018). *Public Policy Analysis: An Integrated Approach*. New York: Routledge.
- Dupuy, C., & Zittoun, P. (2018). Methods of French Policy Studies. In Halpern, C., Hassenteufel, P., & Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 79-98). Bristol: Policy Press.
- Duran, P. (2018). Public Policy Analysis in France: From Public Action to Political Power. In Halpern, C., Hassenteufel, P., & Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 313-331). Bristol: Policy Press.
- Enserink, B., Joop F. M. K., & Igor, S. M. (2013). A Policy Sciences View on Policy Analysis. In Thissen, W. A. H., & Walker, W. E. (Eds.) *Public Policy Analysis: New Departments*. (pp. 11-40). New York: Springer.
- Fung, D. C.-L., & Lui, W.-M. (2017). *Education Policy Analysis*. Singapore: Springer.
- Guardia, F. H. de la., Grant, S., & Miguel, E. (2021). A Framework for Open Policy Analysis. *Science and Public Policy*, 48(2), 154-163.

- Halpern, C., Hassenteufel, P., & Zittoun, P. (2018). Policy Analysis in France: Introduction. In Halpern, C., Hassenteufel, P. and Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 1-28). Bristol: Policy Press.
- Hassenteufel, P., & Galès P. L. (2018). The Academic World of French Policy Studies: Training, Teaching and Researching. In Halpern, C., Hassenteufel, P., & Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 295-312). Bristol: Policy Press.
- Heidari, A., Arab, M., & Damari, B. (2021). A Policy Analysis of the National Phenylketonuria Screening Program in Iran. *BMC Health Services Research*, 21(1), 1-9.
- Jabal, A. A., Davari, M., Bertino, E., Makaya, C., Calo, S., Verma, D., Russo, A., & Williams, C. (2019). Methods and Tools for Policy Analysis. *ACM Computing Surveys*, 51(6), 1-35.
- Jackson, E., Purnawati, E. B., & Shaxson, L. (2018). How and When Do Policymakers Use Evidence? Taking Politics into Account. In Pellini, A., Prasertiamartati, B., Nugroho, K. P., Jackson, E. & Carden, F. (Eds.) *Knowledge, Politics and Policymaking in Indonesia*. (pp. 67-88). Singapore: Springer.
- Lawrence, L., & Wu, J. (2021). China's Higher Education Governance during COVID: A Mixed-Methods Study of Policy Analysis and Student Perspectives. *Asian Education and Development*, 10(2), 295-307.
- Li, Y. (2017). The Evolution of Policy Analysis and Use of Knowledge: A Comparative Perspective on Thailand and China. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 19(2), 187-189.
- Mayer, I. S., van Daalen, C., & Bots P. W. G. (2013). Perspectives on Policy Analysis: A Framework for Understanding and Design. In Thissen, W. A. H., & Walker, W. E. (Eds.) *Public Policy Analysis: New Departments*. (pp. 41-64). New York: Springer.
- McNamara, C., & Labonte, R. (2017). Trade, Labour Markets and Health. *International Journal of Health Services*, 47(2), 277-297.
- Payre, R., & Pollet, G. (2018). On the Path to Public Policy Analysis: an 'Administrative Science' between Reform and Academy. In Halpern, C.,

- Hassenteufel, P., & Zittoun, P. (Eds.) *Policy Analysis in France*. (pp. 31-46). Bristol: Policy Press.
- Pellini, A., Pramusinto, A., & Fatonie, I. (2018). Brokering Knowledge and Policy Analysis within the Indonesian Public Sector. In Pellini, A., Prasetiamartati, B., Nugroho K. P., Jackson, E., & Carden, F. (Eds.) *Knowledge, Politics and Policymaking in Indonesia*. (pp. 47-64). Singapore: Springer.
- Radin, B. A. (2016). Policy Analysis and Advising Decisionmakers: Don't Forget the Decisionmaker/Client. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 18(3), 290-301.
- Rhodes, R. A. W. (2018). What Is Decentred Analysis?. Rhodes, R. A. W. (Ed.) *Narrative Policy Analysis: Cases in Decentred Policy*. (pp. 1-21) . Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Secchi, L. (2016) . Policy Analysis in Brazil: A Comparison of Rationalist and Argumentative Approaches. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 18(1), 88-101.
- Shapiro, S. (2018). Increasing the Impact of Policy Analysis – by Asking It to Do Less. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 20(5), 505-515.
- Thissen, W. A. H., & Walker, W. E. (2013). Introduction. In Thissen, W. A. H. & Walker, W. E. (Eds.) *Public Policy Analysis: New Departments*. (pp. 1-8). New York: Springer.
- Walker, W. E., & van Daalen, C. (2013). System Models for Policy Analysis. In Thissen, W. A. H., & Walker, W. E. (Eds.) *Public Policy Analysis: New Departments*. (pp. 157-184). New York: Springer.
- Walker, W. E., Marchau, V. A. W. J., & Kwakkel, J. H. (2013). Uncertainty in the Framework of Policy Analysis. In Thissen, W. A. H., & Walker, W. E. (Eds.) *Public Policy Analysis: New Departments*. (pp. 215-261) . New York: Springer.
- Weimer, D. L., & Vining, A. R. (2016). *Policy Analysis: Concepts and Practice*. New York: Routledge.

- Wildavsky, A. (2018). *The Art and Craft of Policy Analysis: Reissued with a New Introduction by B. Guy Peters*. New York: Palgrave Macmillan.
- Xue, E., Li, J., Li, T., & Shang, W. (2021). China's Education Response to COVID-19: A Perspective of Policy Analysis. *Educational Philosophy and Theory*, 53(9), 881-893.
- Yeoman, I., McMahon-Beattie, U., & Wheatley, C. (2016). Keeping it Pure – A Pedagogical Case Study of Teaching Soft Systems Methodology in Scenario and Policy Analysis. *Journal of Tourism Futures*, 2(2), 175-195.